

Tibro kommun

Nya Tibro Mini-Zoo

Färdigt 2017

Nu gör vi om Tibro Mini-Zoo för att det ska bli bättre, roligare och mer tillgängligt för dig som besökare.



- Parkeri
- Nytt in
- Nytt o

Hoppas

Produktion: Tibro kommun
Layout och textbearbetning: Christina Fröh
Omslagsbild: Jacob Mako

Innehållsförteckning

Inledning

| | |
|--|---|
| Kommunalrådet har ordet | 4 |
| Budget 2017 i korthet | 5 |
| Organisation och politiskt styre | 6 |
| Målstyrningsmodell | 7 |

Budgetförutsättningar

| | |
|------------------------------|----|
| Omvärldsanalys | 8 |
| Personalanalys | 9 |
| Ekonomisk analys | 10 |
| Kommunfullmäktiges mål | 12 |

Nämndernas verksamhet och budget

| | |
|---|----|
| Kommunstyrelsen | 13 |
| Barn- och utbildningsnämnden..... | 15 |
| Socialnämnden | 18 |
| Kultur- och fritidsnämnden | 20 |
| Byggnads- och trafknämnden | 21 |
| Kollektivtrafknämnden | 21 |
| Samhällsbyggnadsnämnden – skattefinansierad verksamhet | 22 |
| Samhällsbyggnadsnämnden – avgiftsfinansierad verksamhet | 23 |

Ekonomi

| | |
|--------------------------|----|
| Resultatbudget | 24 |
| Balansbudget | 25 |
| Kassaflödesbudget | 26 |
| Driftbudget | 27 |
| Investeringsbudget | 28 |

Kommunalrådet har ordet

Det har varit goda ekonomiska förutsättningar i budgetarbetet inför 2017. Glädjande nog blev det en fortsättning på regeringens satsning med extra medel till regioner och kommuner, de så kallade välfärds miljarderna. För Tibro kommuns del innebar detta 15 mnkr i tillskott. Vi fick också en positiv prognos gällande kostnadsutjämningsystemet. I oktober reviderades tyvärr siffrorna gällande skatteintäkter och kostnadsutjämnings ned med nästan 9 mnkr jämfört med det underlag vi hade när vi tog rambudgetbeslutet i juni. Trots de här bakslagen under hösten har våra intäkter ökat med 45 mnkr, från 573 mnkr till 618 mnkr. En kraftig förbättring som har gett oss möjligheter att göra rejäla satsningar i 2017 års budget.

Ramuppräknings i driftbudgeten för samtliga nämnder och styrelser är 3,2 %. En hög siffra som skapar utrymme både för prioriterade löner och verksamhetsutveckling. Vi har också kunnat lägga in 22 mnkr för att täcka kostnaderna för avvecklingen av Fågelviksgymnasiet. Detta är kopplat till beslutet om att övriga verksamheter inom barn- och utbildningsnämnden inte ska behöva spara på grund av underskotten inom gymnasieverksamheten. En volymuppräkning på 4,25 mnkr för BUN finns med, liksom en ramökning med 5 mnkr för att kunna möta ökade behov inom förskola och grundskola. Utöver detta tillkommer ökade riktade statsbidrag till verksamheten inom förskola och grundskola samt lärarlöner.

Kultur och fritidsnämnden får ett tillskott med 0,7 mnkr för att kunna fortsätta sitt framgångsrika arbete med socioekonomi, framtidens bibliotek och idrottskommunen.

Kommunstyrelsen får ett ökat anslag på 2,2 mnkr. Här ingår 0,5 mnkr till prioriterade löner, ökade kostnader för samverkan med näringslivet kring Inredia och resurser för Tillväxt Tibro.

Investeringsbudgeten innehåller en mängd satsningar inom framförallt samhällsbyggnadsnämndens område. Cirkulationsplatsen vid MIO, centrummiljön kring Allétorget, ett ökat underhåll av våra fastigheter, gator och vägar samt broar för att nämna några. Dessutom finns medel för att åstadkomma en säker cykelväg på Karlsborgsbanan, framförallt mellan Fagersanna samhälle och Ransbergs skola. Medel för åtgärder i Bråbacka och till det uppskattade gestaltungsprogrammet finns också med.

Kultur och fritidsnämndens investeringar sker fortsatt på våra fritidsområden, badplatser och idrottsanläggningar. Ett efterlängtat underhåll av hembygdsgården Balteryd kommer också igång.

Kommunstyrelsen har också medel för att slutföra ombyggnationen och upprustningen av Mini-Zoo. Här finns också projekt pengar till bygget av den nya F-6-skolan med en fullstor idrotts hall. Under året ska vi också fullfölja den övergripande lokalutredningen som ska ge oss svaret på hur vi ska använda våra fastigheter på bästa sätt i framtiden. Här finns också projektet med att utveckla ett kompetenscentrum, där vi i samverkan med andra aktörer och våra egna förvaltningar ska åstadkomma vägar in i vidare studier och ut på



arbetsmarknaden. En väg in är rubriken på det här inkluderingsarbetet.

Vi har, som de flesta andra kommuner i Sverige, stora utmaningar de närmaste åren. Det handlar om demografiska förändringar med fler barn och fler äldre. Det handlar även om stora investeringsbehov i förskola, skola och bostäder. I Tibro pågår arbetet för fullt. Bygget av en ny förskola med sex avdelningar och ett äldreboende med 41 platser är igång. Näst på tur är de två punkthusen med 38 hyresrätter i kvarteret Örnén. Glädjande nog har också några privata fastighetsägare långt framskridna planer på att bygga bostäder i kommunen.

2017 kommer att bli ett händelserikt år. Möbelriksdagen, ett årligt arrangemang, som hittills ägt rum i Småland, kommer att hållas i Sveriges möbelcentrum Tibro 11 januari. Vårt deltagande i Årets stadskärna kommer att slutföras. Andra evenemang som rullar på är förstas UPPÅNER-festivalen, ljusvandringen och alla andra evenemang som handel och föreningsliv anordnar tillsammans med Tibro kommun. Allt med inramningen att Tibro fyller 70 år 2017. Väl värt att fira!

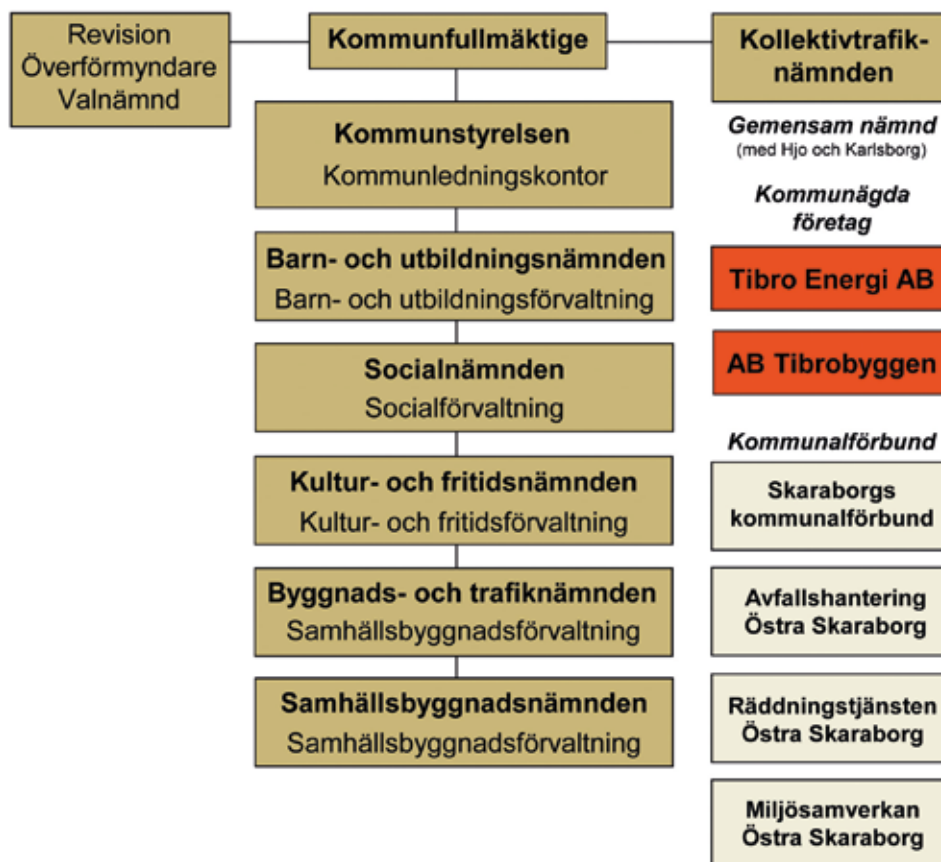
Rolf Eriksson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Budget 2017 i korthet



- Det budgeterade resultatet är 10,9 mnkr.
- Resultatet motsvarar 1,8 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.
- Skattesatsen är oförändrad, 21,21 %.
- Intäkterna från skatter och generella statsbidrag ökar med 27,6 mnkr eller 4,7 % mellan budget 2016 och budget 2017. Det extra statsbidraget för flyktingrelaterade kostnader 2015/2016 är då medräknat i 2016 med 16,9 mnkr.
- Budgeten 2017-2019 baseras på att kommunen har 11 070 invånare 1/11-2016 och att befolkningen sedan ökar med 65 invånare per år så att skatteunderlaget 2019 baseras på 11 200 invånare.
- Kommunens befolkning har de senaste sex åren ökat med cirka 500 personer.
- Samtliga skattefinansierade verksamheters ramar höjs med 3,2 % för att täcka löne- och prisutvecklingen.
- Barn- och utbildningsnämnden får ett tillskott på 39,2 mnkr (budgettekniska justeringar avräknade) i budget 2017, vilket är en ökning med 16 % jämfört med budget 2016. Bakgrunden till det stora tillskottet är obalans i budgeten till följd av underskott inom gymnasieverksamheten, volymökningar inom förskolan och grundskolan samt en politisk prioritering på att förbättra skolresultaten inom grundskolan. Barn- och utbildningsnämndens tillskott fördelas på posterna ramuppräknning för löne- och prisutveckling 8,0 mnkr, kompensation för volymutveckling 4,2 mnkr, tillskott 5,0 mnkr samt ett engångsanslag 22,0 mnkr för att täcka underskott inom gymnasieverksamheten under Fägelviksgymnasiets avvecklingsperiod.
- Kommunstyrelsens ram har fått en utökad ram på 2,2 mnkr för bland annat näringslivsverksamhet och övertagandet av driften av besöks- och inredningscentrumet Inredia.
- Kultur- och fritidsnämndens ram har utökats med 0,9 mnkr för bland annat förebyggande insatser gällande barn och ungdomar.
- Investeringsbudgeten 2017 uppgår till 50 mnkr.
- Det har avsatts 205 mnkr till byggnationen av en ny grundskola för årskurs F-6 under perioden 2017-2020. Byggstarten beräknas ske hösten 2018.
- Det finns 6 mnkr i investeringsbudgeten till ombyggnation av Allétorget.
- 5 mnkr i investeringsbudgeten har avsatts för markköp och anläggande av cykelväg på den nedlagda järnvägen till Karlsborg.

Organisation och politiskt styre



Tibro kommuns organisation består av kommunstyrelsen, fem egna facknämnder samt en kollektivtrafiknämnd, som är gemensam med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Kommunen har två helägda bolag samt deltar i fyra kommunalförbund.

Tibro kommun bedriver verksamhet inom många områden och i olika driftsformer. Verksamheten leds av kommunfullmäktige, dess verkställande organ kommunstyrelsen, fem nämnder och bolagens styrelser. Verksamheten bedrivs i traditionell förvaltning, i aktiebolag, i en gemensam nämnd och i kommunalförbund.

Varje nämnd verkställer kommunfullmäktiges beslut. I de helägda kommunala aktiebolagen tillsätter kommunfullmäktige styrelse och respektive styrelse utser verkställande direktör. I de aktiebolag där kommunen inte har ägandemajoritet har kommunen representanter i styrelsen, vilka väljs av kommunfullmäktige.

Fördelning av mandat i kommunfullmäktige

| Parti | KF 2015-2018 |
|---------------------|--------------|
| Socialdemokraterna | 14 |
| Liberalerna | 5 |
| Moderaterna | 4 |
| Sverigedemokraterna | 4 |
| Centerpartiet | 3 |
| Kristdemokraterna | 3 |
| Vänsterpartiet | 1 |
| Miljöpartiet | 1 |

Ledamöter i kommunstyrelsen 2017

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Améle Jaiem, Jan Hanna, Hans Dahm och Rasmus Hägg

Liberalerna: Alda Danial och Andreas Dahlborg

Moderaterna: PeO Andersson

Sverigedemokraterna: Åse Nicklasson

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson

Kristdemokraterna: Maria Maric´

Ledamöter i kommunfullmäktige 2017

Socialdemokraterna: Rolf Eriksson, Anne-Marie Wahlström, Per Gren, Jan Holm, Améle Jaiem, Daniel Blomqvist, Gunnel Johansson, Hans Dahm, Susanne Johansson, Thomas Carlsson, Jan Hanna, Rasmus Hägg och Devinia Larsson-Fatalla.

Liberalerna: Claes Jägevall, Alda Danial, Torbjörn Andersson, Ann Ohlsson och Inge Fransson

Moderaterna: PeO Andersson, Ove Emanuelsson, Kenth Wengholm och Per-Olof Qvick

Sverigedemokraterna: Stefan Eriksson, Åse Nicklasson Ulrika Josefsson (politiskt obunden) och Inge Ekström (politiskt obunden)

Centerpartiet: Anna-Karin Johansson, Bengt Andersson och Stefan Grad

Kristdemokraterna: Maria Maric´, Peter Eclund och Orvar Andersson

Vänsterpartiet: Cecilia Welleman

Miljöpartiet: Erik Lundgren

Målstyrningsmodell

Tibro kommun har en målstyrningsmodell som utgår från den vision som kommunen antog i samverkan med Tibros förenings- och näringsliv 2005. Styrande för målstyrningen i kommunen är också den boendestrategi och den näringslivsstrategi, som utvecklades med visionen som grund och fastställdes av kommunfullmäktige 2006.

Av visions- och strategidokumenterna framgår att alla som bor och verkar i Tibro tillsammans ska sträva efter att utveckla Tibro till:

- En boplats som lockar och inspirerar.
- En mötesplats för allas intressen.
- En innovativ mötesplats för världens inredare.

Kommunövergripande mål, nämndsmål och verksamhetsmål

Kommunfullmäktige antar årligen ett antal prioriterade mål, som ska vara vägledande för kommunens arbete det kommande året. För varje mål har fullmäktige fastställt ett antal strategier, som övergripande beskriver hur kommunen ska agera för att förverkliga målet samt ett antal förväntade resultat.

Nämnder, styrelser och verksamheter fastställer både egna prioriterade mål samt vilka åtgärder som ska vidtas för att de ska bidra till att kommunfullmäktiges mål förverkligas.

I kommunens årsredovisning redovisar kommunledning, nämnder och styrelser årligen måluppfyllelsen för de prioriterade målen.

Följande begrepp används i målstyrningsmodellen:

- **Mål** Prioriterade mål som det är särskilt fokus på.
- **Förväntat resultat** En beskrivning av hur vi mäter måluppfyllelsen.
- **Strategi** En beskrivning av de huvudsakliga tillvägagångssätt, som valts för att uppnå målet.
- **Måluppfyllelse** En redovisning av hur de prioriterade målen uppnåtts.

Utvärdering

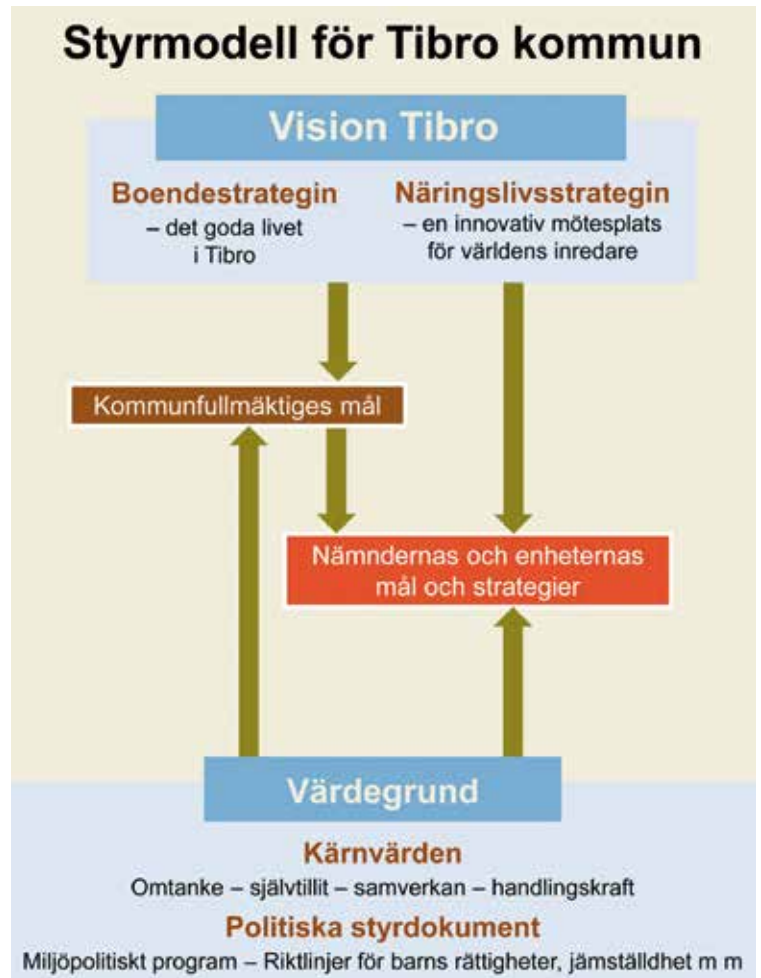
Redovisningen av kommunstyrelsens och nämndernas verksamheter i årsredovisningen utgår från de mål och strategier som kommunfullmäktige antagit. Måluppfyllelsen för varje mål bedöms i en skala från ett till fyra. Värderingen redovisas med olika antal av Tibros kommunvapen. Ju fler kommunvapen desto bättre har verksamheten uppnått sina mål.

Så här redovisas nivån på måluppfyllelsen:

- ☒ Målet är inte uppnått
- ☒☒ Målet är delvis uppnått
- ☒☒☒ Målet är i huvudsak uppnått
- ☒☒☒☒ Målet är uppnått

Gemensam värdegrund

Under perioden 2010–2012 genomförde Tibro kommun ett omfattande varumärkesarbete, som resulterade i en ny sammanhållen plattform för Tibro kommuns kommunikation, en



varumärkesplattform med en grafisk profil, en kommunikationsstrategi och en ny logotype. Inom ramen för varumärkesarbetet fastställdes Tibros gemensamma värderingar, vår värdegrund:

- **Jordnära och framtidsinriktad.** Vi vill utveckla det vi har och det vi kan.
- **Delaktighet och helhet.** Vi samverkar för att skapa förutsättningar för framtiden genom att tillsammans lyfta blicken och tillvarata våra möjligheter.
- **Äkthet, uppriktighet och ett väl utfört arbete.** Det vi gör, gör vi grundligt, hållbart och med stolthet.

Tibros värdegrund kan sammanfattas i fyra kärnvärden:

- Omtanke
- Självtillit
- Samverkan
- Handlingskraft

De strategier och riktlinjer som finns i Tibro kommuns politiska styrdokument ingår också som en del i kommunens gemensamma värdegrund. För att Tibro kommun ska uppfattas som trovärdig ska både uppsatta mål och all verksamhetsutveckling präglas av den gemensamma värdegrunden.

Tibros vision och värdegrund utgör ett samlat ramverk för all målstyrning i Tibro kommun.

Budgetförutsättningar

Omvärldsanalys

Konjunktur

Det har varit en kraftig konjunkturuppgång i Sverige under 2015–2016. Snabbt stigande produktion och sysselsättning tillsammans med en vikande arbetslöshet har inneburit att den svenska ekonomin nått konjunkturell balans. Detta efter en åtta år lång lågkonjunktur, som utlöstes av finanskrisen 2008. Denna lågkonjunktur har skiljt sig från tidigare lågkonjunkturer i så motto att tillväxten i omvärlden varit osedvanligt svag, vilket dämpat svensk export. Den svenska exporten väntas inte heller ta fart under 2017 eftersom utvecklingen hos flera viktiga handelspartners väntas bli fortsatt svag. Återhämtningen har därför i högre utsträckning än vanligt drivits av utvecklingen av den inhemska efterfrågan. Denna steg 2014 med 2,9 %, 2015 med 4,0 % och siffran för 2016 väntas bli ytterligare lite högre. Ökningstalen är betydligt högre än det historiska genomsnittet. Bakom ökningen ligger bland annat snabbt växande investeringar och då framförallt byggnadsinvesteringar. Samtidigt har både den statliga och kommunala offentliga konsumtionen ökat kraftigt till följd av det stora antalet asylsökande.

Den ökade inhemska efterfrågan har lett till att arbetslösheten har sjunkit ned mot 6 %. Mycket tyder på att inte minst kommunerna kan komma att uppleva brist på utbildad arbetskraft de närmaste åren. Det är problematiskt att bristen på viss arbetskraft uppstår när arbetslösheten ligger på en relativt hög nivå. Arbetslösheten är mycket ojämnt fördelat. Medan arbetslösheten bland inrikes födda är låg, på gränsen till den nivå som Arbetsförmedlingen klassar som "full sysselsättning", så är den betydligt högre bland utrikes födda.

Sveriges Kommuner och Landstings bedömning av åren 2018–2020 är en lugnare utveckling med en lägre real tillväxt av skatteunderlaget.

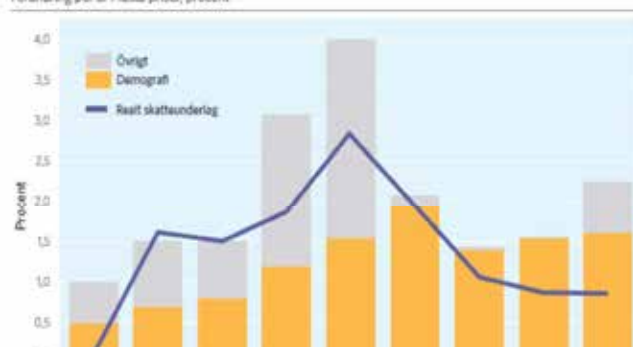
Befolkning

Ökade kostnader för kommunsektorn till följd av en åldrande befolkning har varit föremål för diskussion under en längre tidsperiod. Den stora invandringen med många unga människor har tidigarelagt och ökat det demografiska trycket på kommunerna. Fler i befolkningen kommer att vara i sådan ålder att de nyttjar kommunala tjänster inom utbildning eller äldreomsorg. Baserat på SCB:s befolkningsprognos gjord i maj 2016 kommer de demografiskt betingade behoven att öka med drygt 1,5 % per år de kommande 10 åren. De närmaste åren 2016–2020 är snittet ännu högre, 1,7 %.

Kommunsektorns stora utmaning de kommande åren är att ekonomiskt kunna hantera en utveckling där det reala skatteunderlaget växer långsammare än den demografiskt betingade kostnadsutvecklingen. SKLs bedömning, som framgår i diagrammet nedan, är att för samtliga tre år 2018–2020 så räcker inte de reala skatteintäktsökningarna till för att täcka kostnadsökningarna till följd av den demografiska utvecklingen.

Diagram 1: Utveckling av kostnader och skatteunderlag

Diagram 1 • Utveckling av kostnader och skatteunderlag
Förändring per år i fasta priser, procent



Källa: Statistiska centralbyrån, Skatteverket och SKL.

Investeringar

Kommunsektorns investeringar har ökat de senaste åren, både som en följd av befolkningsökningen och ett större reinvesteringarbehov beroende på att många verksamhetsfastigheter och bostäder behöver renoveras eller ersättas.

Den större delen av kommunsektorns investeringar sker i de kommunala bolagen och investeringsvolymen varierar mycket mellan olika kommungrupper. SKLs bedömning är att investeringarna i kommunerna totalt (exkl. bolag) kommer att ligga på cirka 11,5 % av intäkterna från skatter och statsbidrag under perioden 2017–2020. De ökade investeringsvolymerna innebär ökade kostnader för avskrivningar och räntor. Samtidigt krävs en högre resultatnivå för att kunna bibehålla nivån på kommunernas soliditet.

Personalanalys

Arbetsgivarpolitik och personalfrågor

Tibro kommun vill genom sin personalpolitik vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare vill och kan göra skillnad för Tibros invånare.

Arbetsgivarpolitik och personalfrågor är en omfattande del av det kommunala uppdraget. Enligt kommunens vision ska kommunen bland annat verka för ett attraktivt Tibro med bra välfärdsservice för invånarna. Engagerade, kompetenta och lyhörda medarbetare ger välfärdsservice med hög kvalitet till medborgare och besökare. Den personalrelaterade verksamhetsplanen delas in i följande områden: Ledarskap – Medarbetarskap – Strategisk kompetensförsörjning – Lönebildning – Arbetsmiljö och hälsa – Jämställdhet och mångfald.

Ledarskap

Genom ett tydligt och entusiasmerande ledarskap ökar förutsättningarna för engagerade medarbetare som känner delaktighet i verksamhetens utveckling.

Kommunens chefer ska erbjudas kontinuerlig ledarutveckling för att stärka och utveckla både det personliga ledarskapet och det formella chefskapet. Kommunens värdegrund ska ständigt aktualiseras och verksamhetsanpassas. Vision Tibro är en viktig grundsten i kommunens ledarutveckling.

I samverkan med kommunerna Hjo och Karlsborg ska "Introduktion till ledarskap", som är en utbildning för eventuellt blivande chefer, genomföras. Programmet är en del av kommunens strategiska kompetensförsörjning med inriktning mot att vara en attraktiv arbetsgivare. Programmet ger ökade möjligheter till intern rörlighet.

Medarbetarskap

Tydliga förväntningar på medarbetarskapet där förutsättningar ges för medarbetarnas personliga och professionella utveckling bidrar till att göra Tibro kommun attraktiv som arbetsgivare. Ett led i att utveckla medarbetarskapet är att aktivt involvera medarbetarna då värdegrunden förankras och anpassas i respektive verksamhet. Ett aktivt arbete pågår för att skapa en kommun-gemensam bild över arbetsgivarens förväntningar på medarbetarskap.

Strategisk kompetensförsörjning

För att långsiktigt kunna vara en attraktiv arbetsgivare krävs insatser för generations- och kompetensväxling. Den strategiska kompetensförsörjningen bidrar till att behålla kompetens och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. En kommun-gemensam rekryteringsriktlinje ska arbetas fram och implementeras. I samband med det årliga medarbetarsamtalet, som är en dialog mellan chef och medarbetare, upprättas individuella utvecklingsplaner som ska ha en tydlig koppling till verksamhetens mål, utveckling och resultat.

Lönebildning

Enligt den kommunala sektorns centrala löneavtal ska lönebildning och lönesättning bidra till att arbetsgivaren når verksamhetens mål. Lönen ska stimulera till förbättringar av verksamhetens effektivitet, produktivitet och kvalitet. Lönen ska vara individuell, differentierad och bidra till att rekrytera ny samt behålla befintlig personal.

Lönekriterierna ska definieras i verksamheten och vara verksamhetsanpassade utifrån begreppen effektivitet, produktivitet och kvalitet. Löneprocessen ska vara känd av chefer och medarbetare i hela organisationen. Löneprocessen ska därmed aktivt förankras och bearbetas i arbetsgruppen till exempel via arbetsplatsträffar.

Den aktiva lönepolitiken ska bidra till att besluta om riktade åtgärder för att förändra lönestrukturen i önskvärd riktning samt ge tydliga direktiv till en positiv individuell lönesättning.

Löneutrymmet är beroende av vad som framgår av centrala avtal samt av:

- Kommunens ekonomi
- Marknadssituationen (konkurrensen om arbetskraften)
- Det finansiella läget i landet

Arbetsmiljö och hälsa

Tibro kommun ska verka för att vara en hälsofrämjande kommun som stödjer chefer och medarbetare i arbetet med att skapa hälsofrämjande arbetsplatser.

En hälsostrategisk arbetsgrupp arbetar fram kungemensamma riktlinjer för det hälsofrämjande arbetet. Den hälsostrategiska arbetsgruppen ska vidare ge förslag på en långsiktig handlingsplan för arbetet med hälsoinspiratörer med utgångspunkt i respektive verksamhets behov.

Gemensamma rutiner och arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet utvecklas kontinuerligt. Under 2017 kommer riktlinje för rökfri arbetstid att arbetas fram och implementeras.

Arbetsklimatet ska präglas av dialog och delaktighet. Detta förutsätter en väl fungerande samverkan mellan chef, medarbetare och fackliga organisationer.

Individens möjlighet till inflytande och samverkan genomförs via dialog i det dagliga arbetet, på arbetsplatsträffar, i medarbetarsamtalet och lönesamtalet samt via de fackliga representanterna i samverkansgrupperna.

Jämställdhet och mångfald

Alla medarbetare ska behandlas likvärdigt oberoende av kön, ålder, etnisk tillhörighet, religion/trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder. Kommunens mångfalds- och jämställdhetsplan ska följas upp. Genom ett aktivt jämställdhets- och mångfaldsarbete förbättras kommunens möjlighet att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla god kompetens.

Ekonomisk analys

Resultat

Det budgeterade resultatet är 10,9 mnkr, vilket motsvarar 1,8 % av skatter och statsbidrag. Detta är en försämring jämfört med budget 2016 där resultatet budgeterades till 12 mnkr eller 2,1 % av skatter och statsbidrag. Det budgeterade resultatet har sjunkit ytterligare lite relativt 2016 om hänsyn tas till att 0,8 mnkr avseende asfaltering som av redovisningstekniska skäl överförts till investeringsbudgeten.

Tibro kommun har ett målbeslut om att resultatet ska uppgå till minst 6 mnkr. I praktiken har kommunen i budgetprocessen arbetat för att höja resultatnivån betydligt högre än så. Ett första delmål i detta arbete har varit att uppnå 2 % av skatter och statsbidrag i resultatnivå. En nivå som Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, ofta anger som ett slags riktmärke för god ekonomisk hushållning. I takt med ökade investeringsnivåer inom kommunsektorn diskuteras ett behov av ökade resultatnivåer för att bland annat kunna bibehålla en god soliditetsnivå. I Tibro kommuns arbete med budget har målsättningen på några års sikt varit att höja resultatnivån successivt. Detta för att kunna hantera kostnaderna för den nya grundskolan som beräknas stå klar till höstterminen 2020 utan att större besparingar eller en skattehöjning behöver genomföras. Kraftigt ökade intäkter från skatter och statsbidrag inklusive utjämningsystemen innebär att det budgeterade resultatet, trots hög tilldelning av medel till nämnderna, i samband med kommunfullmäktiges junibeslut uppgick till 17 mnkr.

Under hösten har dock intäkterna från skatter och statsbidrag revideras ned med 8,8 mnkr. De lägre intäkterna består dels i att prognoserna för skatteunderlaget sänkts, dels i att kommunens

utfall i kostnadsutjämningsystemet försämrats. Det senare på grund av att SCB gjort förändringar i beräkningsparametrar för delmodellerna individ- och familjeomsorg och gymnasieskola, som är till nackdel för kommuner som haft ett stort flyktingmottagande. Med hänsyn till att resultatnivån ändå är godtagbar valde kommunfullmäktige i detta nya läge att hålla nämndernas ramar oförändrade och låta resultatet sjunka till 10,8 mnkr.

Trots ett lägre budgeterat resultat har Tibro kommun de senaste åren haft resultat som levt upp till 2 %-nivån. Orsakerna till detta är främst att avkastningen på kommunens placerade medel varit hög och att olika engångsintäkter, främst återbetalningar av sjukförsäkringspremier från AFA Försäkring, bidragit till att höja resultatet. 2015–2016 har också överskott från kommunens boenden för ensamkommande ungdomar starkt bidragit till kommunens positiva resultatnivå.

Kommunens resultat i budget 2017 är till övervägande del, 9,3 av 10,8 mnkr, hänförligt till ett positivt finansnetto. Bli utvecklingen av kommunens värdepapper svag eller negativ kan detta leda till problem med att klara kommunallagens balanskrav. Kommunens nya placeringspolicy som tillämpas från september 2016 har en större diversifiering av tillgångsslag och mixen av dessa är tänkt att bättre motsvara en "allvädersportfölj", som genererar positiv avkastning i olika konjunkturlägen.

Konjunktur, skatteunderlag och kommunal utjämning

Den höga tillväxten i svensk ekonomi väntas fortsätta även under 2017 för att sedan avta något 2018–2020. Samtidigt så väntas löne- och prisökningstakten fortsätta stiga något framöver.

| Ramar och resultat – härledningstabell | Budget 2016 | Uppräkning 3,2 % | Justeringar | Tillskott | Budget 2017 |
|--|-----------------|------------------|--------------|----------------|-----------------|
| Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen | -42 550 | -1 362 | -6 338 | -2 175 | -52 425 |
| Barn- och utbildningsnämnden | -248 550 | -7 954 | 5 379 | -31 250 | -282 375 |
| Byggnads- och trafiknämnden | -3 175 | -132 | -48 | 0 | -3 325 |
| Kultur- och fritidsnämnden | -21 625 | -693 | 668 | -900 | -22 550 |
| Samhällsbyggnadsnämnden | -34 775 | -560 | 835 | -800 | -35 300 |
| Socialnämnden | -215 225 | -6 888 | 313 | 0 | -221 800 |
| Kollektivtrafiknämnden | -1 600 | -51 | 26 | 0 | -1 625 |
| Finansförvaltningen | 1 675 | 0 | 1 425 | 0 | 3 100 |
| Verksamheternas nettokostnad | -565 825 | -17 610 | 2 260 | -35 125 | -616 300 |
| Skatteintäkter och generella statsbidrag | 573 325 | | 44 525 | | 617 850 |
| Finansnetto | 4 500 | | 4 800 | | 9 300 |
| Årets resultat | 12 000 | | | | 10 850 |

Även räntorna väntas stiga men trots en måttlig tillväxt i omvärlden utvecklas den svenska ekonomin väl på grund av stark inhemsk efterfrågan. BNP väntas 2016 öka med över 3 % och arbetslösheten sjunker ned mot 6,5 %. Sysselsättningsökningen och växande pensionsinkomster gör att skatteunderlagstillväxten accelererar 2016.

I budgeten har skatteintäkterna beräknats enligt Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s, bedömning i oktober. I SKL:s prognos har 2017 en något lägre ökningstakt än 2016, 4,5 % jämfört med 5,0 %. Detta är ändå en hög ökningstakt och innebär med hänsyn till prisutvecklingen ett reallt tillskott på 1,9 %. Åren 2018–2020 väntas alla få en real skatteunderlagstillväxt kring 1 %. Då befolkningen ökar både totalt och i de åldersgrupper, yngre och äldre, som nyttjar kommunala tjänster så ser den kommunala ekonomin ut att bli ansträngd de kommande åren, se omvärldsanalys på sidan 8.

I kostnadsutjämnningen går Tibro kommun från att 2016 ha betalt ett marginellt bidrag på 99 tkr till att erhålla ett bidrag om 8,8 mnkr. Störst är förändringen inom delmodellen äldreomsorg där bidraget ökar med nästan 550 kr per invånare eller nästan 6 mnkr. I det separata LSS-utjämnningssystemet väntas kommunens bidrag minska från 2,6 mnkr 2016 till 0,8 mkr 2017.

Kommunens samlade intäkter från skatter och statsbidrag budgeteras till 617,8 mnkr. Detta är en ökning med 27,6 mnkr eller 4,7 % jämfört med budget 2016. I 2016 års budget ingick 16,9 mnkr av det statsbidrag som kommunerna erhöll i slutet av 2015 som tillfälligt stöd med anledning av flyktingsituationen. Dessa medel har 2016 kunnat användas för olika engångsinsatser. I praktiken blir därför ökningen för den löpande verksamheten ytterligare 16,9 mnkr och då totalt 44,5 mnkr eller 7,8 %.

Budgeten baseras på 11 070 invånare per den 1/11-2016. Befolkningssiffran stämde av med invånarregistret strax före brytdatumet. Jämfört med 1/11-2015 innebär det en befolkningsökning med 115 invånare. Varje invånare motsvarar 50 tkr i intäkter från skatter och statsbidrag. I den stora ökningen av skatteintäkter mellan 2016 och 2017 är därmed cirka 5,7 mnkr hänförelse bara till den ökade befolkningen.

Ramfördelning

Utgångspunkten vid fördelningen av driftbudgetramar till nämnderna har varit 2015 års budget justerad för engångsanslag 2016. Samtliga nämnders har fått 2016 års budget uppräknad med 3,2 % för löne- och prisutveckling. Denna tilldelning motsvarar 17,6 mnkr.

Barn- och utbildningsnämnden har prioriterats i ramtilldelningen och har utöver kompensationen ovan erhållit 9,2 mnkr i ökad ram. Av dessa medel är 4,2 mnkr uppräknad för uppskattad volymökning och 5,0 mnkr ett tillskott för att höja kvaliteten i verksamheten. Den enskilt största förändringen i nämndernas ramar 2017 är ett engångsanslag om 22 mnkr till barn- och utbildningsnämnden för att täcka underskott inom gymnasieverksamheten under Fågelviksgymnasiets avveckling. De sista eleverna på nationella program väntas sluta på Fågelviksgymnasiet sommaren 2018.

Kommunstyrelsen har i budgetramen tillförts 3 mnkr. Det är medel som bland annat ska täcka ökade nettokostnader för Inredia, näringslivsverksamhet och verksamhet inom arbetsmarknadsenheten. Kultur- och fritidsnämnden har erhållit ett tillskott om 0,7 mnkr. I dessa medel ingår bland annat att ytterligare medel tillförs det så kallade socioekonomiska (förebyggande) arbetet.

Investeringar

Tibro kommun är efter en period av relativt låga investeringsnivåer på väg in i en period med flera större investeringar. Under 2016 har byggnationen av en ny förskola (kommunen) och ett nytt äldreboende (Tibrobyggen) påbörjats. Beslut om att bygga en ny F-6-skola har fattats och i budgeten finns 205 mnkr avsatta för detta under perioden 2017–2020. 2017 års investeringsbudget uppgår till 50 mnkr och utöver de större byggnationerna av verksamhetsfastigheter så ingår flera för Tibro kommun relativt stora projekt i storleksordningen 4–6 mnkr.

Ekonomiska nyckeltal

I och med 2017 års budget så är kommunen tillbaka i det läge som den befann sig i för ett par år sedan. Det vill säga att i princip alla intäkter från skatter och statsbidrag, 99,7 %, delas ut till verksamheterna och att det budgeterade resultatet nästan enbart kommer från det positiva finansnetto som genereras av de cirka 210 mnkr (marknadsvärde 161031) som finns placerade i värdepapper.

Det budgeterade finansnettot motsvarar 1,5 % av skatter och statsbidrag. Resultatet (10,9 mnkr) motsvarar därmed 1,8 % av skatter och statsbidrag. De 30 mnkr som resultat och avskrivningar motsvarar i tillförd likviditet 2017 räcker inte för att finansiera investeringarna (50 mnkr).

Balanskrav och ekonomiska mål

Tibro kommun har tre finansiella mål avseende resultatnivå, självfinansiering av investeringar och att den avgiftsfinansierade verksamheten ska uppvisa överskott eller 0-resultat. I budgeten uppnås två av tre mål för 2017.

| Måluppfyllelse av finansiella mål | Mål | Budget 2017 | Uppnås |
|---|-----|-------------|--------|
| Årets resultat (mkr) | 6,0 | 10,9 | Ja |
| Investeringar självfinansieras (%) | 100 | 59 | Nej |
| Avgiftsfinansierad verksamhet ska minst ge nollresultat (mkr) | 0 | 0 | Ja |

Målen bör omformuleras så att de omfattar ett längre tidsperspektiv, så att de bättre svarar upp mot god ekonomisk hushållning, harmonierar med lagstiftningen för de olika affärsverksamheterna. Vidare behöver även de förändringar som föreslås i lag om kommunal redovisning tas i beaktande. Kommunen uppfyller i budgeten balanskravet då det inte ingår några poster, till exempel realisationsvinster, som ska räknas av från resultatet.

Kommunfullmäktiges mål

Mål 1: Stärka Tibro som en attraktiv kommun för invånare och besökare där mångfald ses som en tillgång

Tibro kommun vill erbjuda spännande mötesplatser med trygghet, närhet, enkelhet och mångfald samt en välfärdsservice av hög kvalitet som gör att fler människor trivs och vill bo i Tibro.

Fullmäktiges beslutade strategier:

- Skapa en trygg hemvist där mångfald är en tillgång
- Verka för en hållbar tillväxt ur ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter
- Skapa förutsättningar för livslångt lärande för alla Tibrobor
- Fortsätta utveckla våra mötesplatser

Förväntat resultat:

- Nöjdare och stoltare Tibrobor
- Tibro har tagit ytterligare steg mot att uppnå de lokala miljömålen
- Tibros placering i SKL:s öppna jämförelser för grundskolan förbättras
- Tydligare struktur i arbetet med vuxnas lärande
- Insatser som motverkar utanförskap genomförs
- Insatser som stödjer barns och ungas möjligheter till hälsosamma levnadsvanor genomförs
- Fortsatt utveckling av intressanta områden och mötesplatser i Tibro
- Fler besökare till Tibro

Måluppföljning

Det förväntade resultatet ska följas upp med hjälp av följande mätetal:

- Nedan angivna nyckeltal i SCB:s medborgarundersökningar 2015 och 2017:
 - Hur bedömer medborgarna kommunen som en plats att leva och bo på?
 - Kan du rekommendera vänner och bekanta att flytta till Tibro?
- Förbättrat resultat för grundskolan i SKL:s öppna jämförelser
- En plan för utveckling av kommunens kompetenscentrum har antagits
- Uppföljning av genomförda integrationsinsatser
- Uppföljning av genomförda folkhälsoinsatser
- Uppföljning av genomförda besöksutvecklingsprojekt

Mål 2: Bidra till ett kreativt och nyskapande näringsliv

Tibro kommun arbetar för att stödja en konkurrenskraftig handel och en positiv utveckling för näringslivet i Tibro. Detta innebär bland annat målmedvetna satsningar för att motverka ungdomsarbetslöshet och utanförskap liksom att driva ett antal företagsnätverk inom olika branscher.

Fullmäktiges beslutade strategi:

- Bidra till ett inkluderande, hållbart och nyskapande näringsliv

Förväntat resultat

- I Svenskt Näringslivs ranking ska kommunen förbättra sin placering (2016: plats 70)
- I Handelns utvecklingsråds handelsindex ska kommunen förbättra sin placering (2015: index 67)
- Fler nya företag etablerar sig i Tibro
- En större andel av unga och utrikesfödda får anställning eller startar egna företag

Måluppföljning

Det förväntade resultatet ska följas upp med hjälp av följande mätetal:

- Svenskt Näringslivs näringslivsranking, samt Handelns utvecklingsråds Handelsindex
- Antalet nätverksträffar och företagsbesök
- Antalet nya företag som etablerar sig i Tibro
- Andelen unga och utrikesfödda i arbete

Nämndernas verksamhet och budget

Kommunstyrelsen

Verksamhet

Kommunstyrelsen har två prioriterade mål 2017:

- Utveckla arbetet med integration av nyanlända och befintliga invånare i Tibro kommun
- Att ta Vision Tibro till nästa nivå

Mål 1 – Utveckla arbetet med integration av nyanlända och befintliga invånare i Tibro kommun

Integrationsfrågan är ett kommungemensamt ansvar av stor strategisk betydelse och har sin grund i Vision Tibro och strategin om den goda boendekommunen. För att invånare ska känna sig delaktiga i samhället behöver vi systematiskt lyfta in integrationsfrågorna i kommunens dagliga verksamhet. Den av kommunfullmäktige beslutade "Integrationsstrategin i Tibro kommun 2016-2018" ska underlätta och kvalitetssäkra detta arbete.

Det kommunövergripande integrationsarbetet leds av kommunens integrationsenhet. Det socioekonomiska perspektivet är vägledande för arbetet.

Åtgärder för måluppfyllelse

Följande åtgärder kommer att användas för att följa upp det prioriterade målet om utvecklad integration:

- En handlingsplan kopplad till integrationsstrategin för Tibro kommun ska tas fram och beslutas.
- Kommunens olika verksamheter ska samverka i integrationsarbetet.
- Fokus på handläggningstider och åtgärder i etableringsprocessen.

Måluppföljning

- Följande ledd i etableringsprocessen har kortats:
– Tid från ansökan till antagning till skola och SFI
- Andelen som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera.

| Andel som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera | | | |
|---|------|------|------|
| Ingångsvärde 2015 | 2016 | 2017 | 2018 |
| 23 % | Öka | Öka | Öka |



Arbetet med att utveckla integrationsarbetet i kommunen fortsätter 2017. Under 2016 skapades bland annat en närdrottsplats i bostadsområdet Skattegården och en rad aktiviteter genomfördes i projektet Kulturvän Tibro. Foto: Kulturvän Tibro

Mål 2 – Att ta Vision Tibro till nästa nivå

Motivet för kommunstyrelsens andra prioriterade mål är att kommunen under 2017 ska flytta fram positionerna i det viktiga visionsarbetet och ta ytterligare steg mot att vara en attraktiv kommun med bra välfärdsservice.

Sedan början av 2000-talet har ett gediget visions- och målarbete bedrivits i Tibro kommun. Arbetet under 2017 syftar till att flytta perspektivet i målstyrningen från resurser och aktiviteter till vilka resultat som uppnås i verksamheternas service till brukarna, det vill säga tydliggöra vad kommuninvånarna får för kvalitet och service för sina skattepengar.

Åtgärder för måluppfyllelse/måluppföljning

Följande kommer att användas för att följa upp detta prioriterade mål:

- Genomlysning och analys av Tibro kommuns befintliga styrsystem i syfte att utveckla detsamma mot ett resultatstyrningssystem
- Fördjupa och utveckla arbetet med Tibros vision.
- Skapa en relevant uppföljning av arbetet med Tibros vision

Ekonomi

| Kommunstyrelse Nettokostnader, Tkr | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|---------------------------------------|---------------|---------------|---------------|
| Kommunfullmäktige | 2 149 | 2 650 | 2 735 |
| Kommunstyrelsen | 10 559 | 12 150 | 12 775 |
| Kommunledningskontoret | 22 660 | 27 750 | 36 915 |
| varav Kommunledning | 12 151 | 13 955 | 16 075 |
| varav IT-enheten | 6 726 | 6 495 | 10 525 |
| varav Tillväxt Tibro | 4 578 | 4 060 | 4 910 |
| varav Tibro Training Centre, TTC | - 240 | 0 | 870 |
| varav Arbetsmarknadsenheten | 3 344 | 3 240 | 2 990 |
| varav Kommunikationsenheten | 0 | 0 | 1 545 |
| Summa | 35 368 | 42 550 | 52 425 |

Förutom generell ramuppräkning med 3,2 % har kommunstyrelsen erhållit ett tillskott med 2,2 mnkr. Av detta avser 0,5 mnkr så kallad lönepott för lönepolitiska satsningar. Medlen fördelas efter beslut i personalutskottet vidare till de nämnder med yrkesgrupper som prioriteras.

Kommunstyrelsens ekonomi påverkas negativt av att Tibro Training Centers, TTC:s, verksamhet under 2016 i princip gått ned till noll. TTC har tidigare lämnat koncernbidrag och ersättning för ledning/administration till övrig verksamhet inom enheten Tillväxt Tibro, 2016 uppgick detta till 1,1 mnkr. Från 2017 kan TTC inte längre lämna sådana bidrag och en del av ramtillskottet kommer därför att tillföras Tillväxt Tibro.

Under 2016 har verksamheten i och driften av Inrediahuset setts över och ett nytt ettårigt avtal kommer att slutas med näringslivsbolaget InTibro. Både verksamheten och driften av huset tillförs resurser i syfte att stärka Inredia som nav för utveckling i Tibro.

| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|--|---------------|
| Budget 2016 | 42 550 |
| Lön- och prisutveckling (+ 3,2 %) | 1 362 |
| Tillskott | 2 175 |
| Interna justeringar/flytt mellan nämnder | 6 345 |
| Justering internränta | -17 |
| Avrundning | 10 |
| Budget 2017 | 52 425 |

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhet

Mål 1 – Utveckla de strukturella förutsättningarna i förskolans verksamhet

Åtgärder för måluppfyllelse:

- Anställa pedagoger med rätt behörighet
- Öka samarbetet mellan de olika enheterna kring elevers kunskaper och färdigheter

Förväntat resultat

- Anpassade lokaler
- God arbetsmiljö
- Antal barn per avdelning ska ej överstiga riksnittet

Det råder stor brist på utbildade lärare, särskilt inom förskolan. I barn- och utbildningsnämnden finns ett beslut om att endast tillsvidareanställa utbildade förskollärare. I andra delar av övriga Sverige – särskilt i storstäderna – startar nu särskilda barnskötarutbildningar för att försöka täcka behovet av personal. I ett långsiktigt pedagogiskt perspektiv behövs en god grund och en majoritet av pedagogisk utbildad personal på varje förskoleavdelning, men frågan kring kompetensförsörjning behöver bevakas och arbetas med kontinuerligt inom kommunen och mellan kommunerna i Skaraborg, samt med lärarutbildningarna. Inom Utbildning Skaraborg pågår ett arbete för att lärarutbildning från Borås ska förläggas till Högskolan i Skövde, vilket kan vara ett bra steg i rätt riktning. Särskilt med tanke på att förskollärarytbildningen är den lärarutbildning har som flest antal sökande generellt i Sverige.

Övergångar mellan skolformer och skolor är ett annat område som ständigt behöver analyseras. Övergången mellan förskola och skola fungerar väl i Tibro eftersom det varit i fokus under flera år.

Samarbetet inom hela förskolan i Tibro är väl utvecklat i och med att kvalitetsarbetet lades om för fyra år sedan. Alla i förskolan arbetar gemensamt med ett utvecklingsområde samtidigt. Under varje år kan flera fokusområden arbetas igenom, men dessa byggs på en regelbunden skanning och analys av verksamheten.

Det råder brist på platser inom förskolan. När detta skrivs är det 23 barn i kö som behöver placering under tidsperioden december–januari samt ytterligare fem barn under februari 2017. Eftersom de flesta av barnen i kön är ettåringar krävs två tillfälliga avdelningar fram tills den nya förskolan är klar. Alla placeringar sker utifrån garantitid, det vill säga, en plats erbjuds inom fyra månader. Byggnationen av den nya förskolan med sex avdelningar är påbörjad och beräknas stå klar oktober 2017. Med utgångspunkt från nuvarande barnantal ska antalet barn per avdelning i Tibro då närma sig riksgenomsnittet. Ur ett pedagogiskt och arbetsmiljöperspektiv är det dock stor skillnad mellan förskolorna i Tibro. Flera av dem är i behov av renovering och/eller ombyggnation.

Mål 2 – Utveckla verksamheten i grundskolan utifrån varje elevs behov och förutsättningar

Under 2016 gav barn- och utbildningsnämnden förvaltningen i uppdrag att starta ett särskilt utvecklingsarbete för att höja elevernas måluppfyllelse i grundskolan. En projektgrupp, framtidsgruppen, med representation från all verksamhet i förvaltningen utsågs, liksom en styrgrupp bestående av förvaltningschefen och särskilt utvalda chefer. Det långsiktiga arbetet inom ramen för framtidsgruppen ska fortsätta under 2017. Utan inbördes ordning har arbetsgruppen hittills bland annat identifierat och prioriterat följande utvecklingsområden:

- Undervisning
- Arbetsro
- Elevhälsoarbetet
- Styrning och ledning

Inom ramen för varje utvecklingsområde finns en stor mängd förslag på tänkbara insatser. De aktiviteter som beslutas under oktober 2016 ska följas upp.

Integration

Integration, närmare bestämt de elever som går i kommunens förberedelseklasser, behöver följas upp i en särskild analys för att detaljgranska "genomströmningstid", "meritvärden" och behörighet. Den största anledningen till detta är att elever blir kvar i förberedelseklasserna för att det inte finns plats för dem i de ordinarie klasserna. Detta har en negativ inverkan på både kunskapsresultat och på möjligheterna till integration. Den här formen av uppföljning är även viktig för att minska trycket på Introduktionsprogrammet. Det finns ett stort behov av lärare som kan arbeta med modersmålsundervisning och studiestöd.

Pedagogiskt IT-stöd

Digitaliseringen av förskolan och skolan går vidare. Nästan alla elever i grundskolan har en personlig iPad eller dator och många av lärarna använder IT-stödet för modernisera och individualisera undervisningen tillsammans med eleverna. Dock är det några grupper bland personal och elever som inte har tillgång till en personlig dator eller iPad. Det gäller till exempel eleverna i förberedelseklasserna och de SFI-studerande, som delar på den här typen av digitala hjälpmedel. Förvaltningen har över tid satsat mycket på moderna läromedel och en gemensam lärplattform för att skapa likvärdig förutsättning för alla elever, som t ex Office 365 och Inläsningstjänst med läromedel på andra språk, däribland arabiska. Detta gäller alla skolformer.

Vägledning och övergångar

Forskning visar att tydlighet kring förväntningar har god effekt på elevernas kunskapsresultat. I skolan tar det sig uttryck i lektionsplanering där syfte och förväntningar tydliggörs. Det är inte lika vanligt att man inom skolan arbetar med mer långsiktiga perspektiv med eleverna, det vill säga med de framtidsdrömmar och mål som eleverna har efter att de slutfört grundskolan. Erfarenheter visar att arbete med "vid vägledning", istället för att bara fo-

kusera på exempelvis PRAO och val till gymnasiet, har god effekt på avhopp, frånvaro och studieresultat. En översyn om organisation och arbetssätt kring vägledning pågår därför i Tibro.

Att arbeta med övergångar är ett viktigt moment vid flera tillfällen under en elevs tid i Tibros skolor. Några övergångar är särskilt viktiga: övergången mellan förskola och förskoleklass/grundskola, mellan årskurs 5 och 6 samt mellan grundskola och gymnasieskola. Den gäller särskilt de elever som är i behov av särskilt stöd.

Fritidshemmen

Det är hög nyttjandegrad på fritidshemmen och trenden är stigande. I augusti 2016 hade fritidshemmen 65 fler barn än i april samma år. Ökningen beror till största delen på att de äldre eleverna väljer att vara kvar i högre grad än tidigare samtidigt som yngre barn i sexårsåldern kommer in i verksamheten.

Mål 3 – Verka för en bra gymnasieverksamhet för Tibros elever

Under 2017–2018 är den allra viktigaste frågan inom gymnasiet att verka för att de elever som kommer att ta studentexamen under 2017 och 2018 på Fågelviksgymnasiet får en god utbildning. Eftersom det råder brist på behöriga lärare har flera av de lärare som tidigare arbetade på Fågelvik, bland dem ett antal pensionärer, återanställts. Flertalet av de nyanställda lärarna är behöriga, dock inte alla.

Introduktionsprogrammet

Samarbetsavtalet med Karlsborgs kommun gällande introduktionsprogrammet, IM, kommer att utvärderas vid halvårsskiftet. Så här långt fungerar arbetet bra och tolv elever från Karlsborg läser på IM i Tibro. I nuläget är 135 elever som går på Introduktionsprogrammet, varav de flesta studerar inom språkinstruktionen. Antalet IM-elever förväntas bli ungefär lika stort kommande läsår.

Ny vuxenförordning

Integrationsfrågan är också väldigt viktig inom vuxenutbildningen, inte minst för de individer som nyligen flyttat till Sverige från ett annat land. Detta ställer stora krav på undervisningen och det kursutbud som behövs. För att ge dessa individer möjlighet att studera vidare på högskolenivå och/eller komma ut i arbete sker en förändring i Vuxenförordningen från och med den 1 januari. Satsningen, Kunskapslyftet 2017, ger alla som är berättigade till vuxenutbildning rätt att läsa både grundläggande kurser och gymnasiekurser på Komvux. Satsningen ska stärka människors position på arbetsmarknaden och i samhällslivet i stort och ge arbetsgivarna tillgång till efterfrågad kompetens. Det betyder i klartext att man som vuxen ska kunna göra de kompletteringar som krävs för att få en fullständig gymnasieutbildning eller läsa till ämnen som gör att man kan studera vidare på universitet eller få motsvarande grundläggande behörighet till yrkeshögskolan oavsett var man bor och när i livet man vill göra detta. Statsbidrag, under 2017 preliminärt ca 500 tkr, kommer att utgå till kommunerna för detta kunskapslyft. Bidragen kommer dock med all säkerhet inte att täcka alla kostnader.

Behov av utvecklad samverkan för elever med psykisk ohälsa

I all verksamhet finns ett stort behov att arbeta tillsammans med stödfunktioner utanför skolan, som till exempel Närhälsan, barn- och ungdomspsykiatri, BUP, vuxenpsykiatri, räddningstjänsten och polisen. Alltför många elever mår psykiskt dåligt, vilket bland annat visar sig genom frånvaro och oroligheter under och efter skoltid. Problemet har ökat och riskerar att eskalera genom att de elever som har flytt från oroshärdar fullt förståeligt bär med sig dessa erfarenheter genom det fortsatta livet.

Ekonomi

| Barn- och utbildningsnämnden <i>Nettokostnader, Tkr</i> | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|--|----------------|----------------|----------------|
| Nämnd | 732 | 615 | 610 |
| Gemensamma resurser | 12 129 | 13 012 | 12 924 |
| Förskola | 57 545 | 64 924 | 66 713 |
| Grundskola | 111 280 | 119 060 | 130 642 |
| Gymnasieskola exkl. kör/försäljning av utbildningsplatser | 49 787 | 51 201 | 37 420 |
| Gymnasieskola köp/försäljning av utbildningsplatser | 604 | 7 237 | 24 925 |
| Vuxenutbildning | 7 225 | 7 737 | 9 141 |
| Ej åtgärdad obalans i budget 2016 | 0 | -15 231 | 0 |
| Summa | 239 302 | 248 550 | 282 375 |

Barn- och utbildningsnämnden tillförs 39,2 mnkr. Bakgrunden till det stora tillskottet är obalans i budgeten till följd av underskott inom gymnasieverksamheten, volymökningar inom förskolan och grundskolan samt det faktum att verksamhetsresultaten behöver förbättras inom grundskolan.

Barn- och utbildningsnämndens tillskott fördelas på posterna ramuppräknig för löne- och prisutveckling 8,0 mnkr, kompensation för volymutveckling 4,2 mnkr, tillskott 5,0 mnkr samt engångsanslag 22,0 mnkr för att täcka underskott inom gymnasieverksamheten under Fågelviksgymnasiets avvecklingsperiod. I mars 2016 beslutade kommunfullmäktige att Fågelviksgymnasiet skulle avvecklas. I och med detta beslut väntas nämndens ekonomi långsiktigt vara i balans med 2016 års ram, då besparingen förväntas uppgå till cirka 17 mnkr. 2016–2018 ökar dock kostnader när skolan drivs med färre elever.

| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|---|----------------|
| Budget 2016 | 248 550 |
| Lön- och prisutveckling (+3,2 %) | 7 954 |
| Engångsanslag avveckling Fågelviksgymnasiet | 22 000 |
| Volymförändring | 4 250 |
| Tillskott | 5 000 |
| Interna justeringar/flytt mellan nämnder | -5 370 |
| Justering internränta | -10 |
| Avrundning | 1 |
| Budget 2017 | 282 375 |

Socialnämnden

Verksamhet

Socialnämnden redovisar två mål i sin verksamhetsplan.

Mål 1 – Bygga framtidens äldreboende med ett större individuellt brukarfokus som bygger på förebyggande arbete, bibehållande av funktioner och en anpassad aktiv vardag.

Motiv: Under 2017 kommer ett nytt äldreboende att iordningställas i kommunen.

Strategi:

- Att skapa ett äldreboende i nära dialog med brukarna och deras anhöriga.
- Att återigen bygga upp och förfina idén med särskilt boende med inriktning "Tryggbo".
- Att skapa ett äldreboende fyllt av möjligheter till aktiviteter på olika nivåer, framförallt sociala.
- Att anpassa äldreboendet för den nya generationen äldre och deras önskemål.
- Att skapa en hemlik och brukarnära organisation avseende service, kost och omvårdnadsinsatser.

Måluppföljning:

- Utvärdering genom brukarinflytande, brukarråd och enkäter.
- Nystart för personalen i den nya enheten och nya ledstjärnor med koppling till strategin.

Mål 2 – De barn och ungdomar som får stöd från socialtjänsten ska uppleva en bättre livskvalitet

Socialnämnden ska ha ett särskilt fokus på barn och ungdomar i riskzon och satsa på ett förebyggande arbete då detta är en framgångsfaktor på vägen in i vuxenlivet.

Det ska ske en särskild satsning på att skapa samverkansytor såväl internt som externt där barn och ungdomar står i fokus, genom att använda socioekonomiska metoder.

Särskilt viktiga resultat är ökad upplevd livskvalitet för de barn och ungdomar som får stöd av socialtjänsten

Åtgärder:

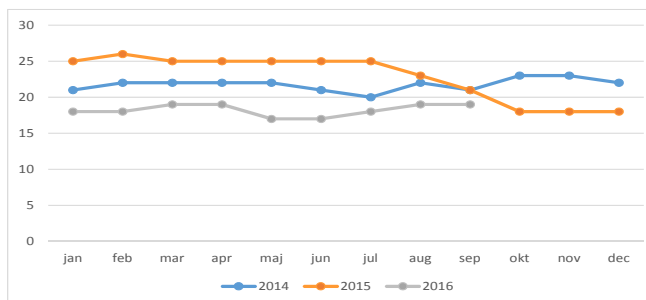
- Upprätthålla individ- och familjeomsorgens, IFO:s, samarbete med fältassistenter avseende gruppverksamhet samt sommaraktiviteter.
- Utveckla samarbetet kring familjecentralen genom att fokusera särskilt på grupper med särskilda behov.
- IFO ska tillsammans med anhörigsamordnaren identifiera barn som är anhöriga till personer med missbruk eller psykiska funktionshinder. Behovsstyrda insatser ska erbjudas målgruppen.
- Socialtjänsten är inkopplad i arbetet med gruppen barn-unga-föräldrar i bostadsområdet Skattegården inom ramen för Skattegårdsprojektet. Här handlar det om att hitta meningsfull fritidsverksamhet där också den sociala delen med familjen i centrum fungerar. Eftermiddagar/kvällar ägnas åt meningsfulla fritidsaktiviteter och sociala insatser till ungdomarna och deras familjer.
- Myndighetsutövarna inom IFO kommer att fortsätta sitt arbete med kvalitetssäkring inom myndighetsutövning i utredningar och rättssäkerhet utifrån barnkonventionen. Planeringen är att i diskussionsform utgå från vad som är innebörden i barnkonventionens artiklar och se vad dessa motsvaras av i lagen och i det dagliga arbetet i handläggning av barnavårdsärenden.

Måluppföljning:

- Internkontroll
- Granskning över gruppgränserna på IFO mellan barn- och vuxengrupperna
- Djupintervjuer före och efter upprättade av genomförandeplaner och utvärderingar tillsammans med myndighetsutövarna.
- Uppföljning av Skattegårdsprojektet och löpande utvärdering av insatserna som genomförs i det aktuella bostadsområdet.

| Socialnämnden Nettokostnader, Tkr | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|--------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Nämnd | 616 | 951 | 951 |
| Gemensam administration | 10 605 | 12 854 | 13 136 |
| Individ- och familjeomsorg | 43 956 | 42 395 | 44 214 |
| Vård och omsorg | 123 421 | 128 904 | 132 960 |
| Funktionsnedsättning, LSS | 30 571 | 30 121 | 30 539 |
| Summa | 209 169 | 215 225 | 221 800 |

Diagram: Antal familjehemärenden 2014-2016



| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|--|----------------|
| Budget 2016 | 215 225 |
| Lön- och prisutveckling (+3,2 %) | 6 888 |
| Interna justeringar/flytt mellan nämnder | -315 |
| Justering internränta | -10 |
| Avrundning | 12 |
| Budget 2017 | 221 800 |

Ekonomi

Från och med 2017 återtar socialnämnden ansvaret för bostadsanpassning från samhällsbyggnadsnämnden. Budgeten 1,1 mnkr för ändamålet har överförs till socialnämnden.

Det ökade behovet inom hemvården finansieras av statsbidrag. Regeringen avsätter 2 miljarder kronor per år 2016–2018 för att öka bemanningen och därmed kvaliteten inom äldreomsorgen. För Tibros del innebär detta statsbidrag om cirka 2 mnkr.

Socialnämndens prognoser 2016 visar underskott inom områdena Individ- och familjeomsorg samt funktionsnedsättning (LSS). Totalt är nämndens budgetläge ändå i balans. I budget 2017 sker därför omprioriteringar så att framförallt tidigare centrala överskott överförs till dessa områden.

Ett problemområde har varit att kostnaderna för placeringar av barn och ungdomar har ökat de senaste åren. Antalet barn som är placerade i olika institutioner/familjehem har varit ganska stabilt. Orsaken är att insatserna blivit dyrare. För att undvika placeringar satsar socialtjänsten på öppenvård "på hemmaplan", vilket både kan vara en bättre vårdform för individen och leda till kostnadsminskningar på längre sikt.

Verksamheten inom kommunens boenden för ensamkommande ungdomar, luventus, väntas under 2017 minska jämfört med 2016. Detta till följd av att färre asylsökande ungdomar anländer till Sverige. Dessutom sänks ersättningsnivåerna från staten från och med den 1 juli 2017. Omsättningen väntas minska från cirka 48 mnkr 2016 till cirka 30 mnkr 2017. Verksamheten kommer att behöva anpassas löpande till förändrade volymer.

Kultur- och fritidsnämnden

Verksamhet

Kultur- och fritidsnämndens mål 2017 är att bidra till och stärka Tibro som en attraktiv kommun för invånare och besökare. Utgångspunkten är Vision Tibro och målen utgår ifrån de "starka" sidor som finns och ska ses ur ett långsiktigt perspektiv. Hänsyn har tagits till åtgärder och aktiviteter som genomförts utifrån verksamhetsplanerna under 2015 och 2016. Samverkan och samarbete är ledord. Målen nås genom att näringsliv, det sociala samhället, övriga nämnder och förvaltningar, olika nätverk och enskilda bidrar till att skapa bra förutsättningar för en rik fritid med en fortsatt utveckling av våra mötesplatser

Diskussion och uppföljning av mål sker kontinuerligt i både nämnd och förvaltning.

Kultur- och fritidsnämndens prioriterade mål för 2017 är:

Mål 1 - En rik fritid för alla

- Fortsatt satsning på att skapa och utveckla mötesplatser för grupper och individer som riskerar att hamna i ett utanförskap.
- Ökad fokusering på verksamheter ur ett genusperspektiv.
- Fortsatt positiv dialog med föreningar, organisationer, enskilda och andra förvaltningar för att ytterligare öka möjligheterna till aktiviteter för ett gott liv i Tibro.
- I nära samverkan med brukarna fortsätta utvecklingen av Tibro kommuns fritidsområden.

Mål 2 – Fortsatt utveckling av mötesplats

Arena Fågelvik

- Aktiv medverkan i pågående utredningar om lokalers användning i syfte att bidra till att det skapas en helhetssyn kring Fågelvik, Sportparksområdet och biblioteket med fokus på ökad samordning och ett mer effektivt resursutnyttjande. Både befintliga anläggningar och verksamheter och behovet av nya vägs in i arbetet.

Mål 3 – Utveckla Ung kultur i Tibro

Syftet är att stärka ungdomars identitet och ge en bra start i livet med Ungdomens Hus som ett nav.

- Förvaltningen arbetar aktivt med att öka ungdomars möjligheter till kulturella aktiviteter i samverkan med offentliga, enskilda och privata aktörer samt föreningar och organisationer. Arbetet sker med, för och av ungdomar.
- Det pågående projektet "We Are Kultur", WAK, som genomförts ihop med Studieförbundet övergår till fast och regelbunden verksamhet.
- Ökat samarbete inom kommunala nämnder och förvaltningar-
- En kommunal barn- och ungdomskulturplan tas fram och fastställs i kommunfullmäktige.

| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|--|---------------|
| Budget 2016 | 21 625 |
| Lön- och prisutveckling (+3,2 %) | 693 |
| Tillskott | 900 |
| Interna justeringar/flytt mellan nämnder | -660 |
| Justering internränta | -26 |
| Avrundning | 18 |
| Budget 2017 | 22 550 |

| Kultur och Fritid Nettokostnader, Tkr | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|--|-----------------|----------------|----------------|
| Nämnd | 2 164 | 2 320 | 2 473 |
| Kultur | 5 903 | 5 545 | 6 014 |
| Fritid | 9 477 | 9 613 | 9 525 |
| Förebyggande | 3 960 | 4 147 | 4 538 |
| Summa | 21 504 | 21 625 | 22 550 |

Ekonomi

Förutom den procentuella ramökningen har nämnden fått ett tillskott på sammanlagt 900 tkr. Den utökade ekonomiska ramen innebär en satsning på Tibro Idrottskommunen och Framtidens bibliotek – Äldrecentrum. Tjänsten som kultursekreterare utökas till heltid och en "snabbslant" till Ung Kultur införs från årsskiftet. Förstärkningen av det socioekonomiska arbetet innebär goda förutsättningar att utveckla och jobba vidare med att minska utanförskapet.

Kultur & Fritid måste inom alla verksamheter samverka med andra aktörer i ännu högre grad för att kunna fortsätta ha en bred och kvalitativt hög verksamhet, som både gagnar kommuninvånare och lockar till inflyttning. Här krävs en än tydligare samordning mellan olika kommunala verksamheter.

Inom ansvarsområdet idrottsanläggningar är behovet av underhåll av både byggnader, maskiner och inventarier stort och det ekonomiska utrymmet måste öka för att dessa kommunala tillgångar inte ska tappa i värde och för att stora akuta åtgärder ska kunna undvikas i möjligaste mån.

Investeringsbudgeten innehåller medel för fortsatt utveckling av fritidsområden Rankås och Örlenbadet, ökat underhåll/upprustning i ishall/sporthall och upprustning av Balteryd.

Byggnads- och trafiknämnden

Verksamhet

Byggnads- och trafiknämnden har ett mål för 2017:

- Att främja god bebyggd miljö och ge snabb service till medborgare och andra aktörer inom plan- och byggverksamheten.

Nämnden är styrd av lagregler som medborgare, sökanden samt förvaltningar ska följa. Plan- och bygglagen kräver en ständig förbättring av rutiner för att även fortsättningsvis kunna ge en god, korrekt och snabb service. För byggnads- och trafiknämnden gäller detta framförallt bygglov, trafikärenden samt planfrågor.

För att nå målet ska förvaltningen satsa på:

- Tillgänglig personal
- Snabb och korrekt handläggning
- Information, stöd och råd i plan- och byggfrågor
- Framförhållning i handläggning

Det förväntade resultatet är nöjda medborgare och nyttjare av den handläggning och service som ges i byggnadsärenden.

Förvaltningen står inför personalförändringar, främst inom planverksamheten vilket anses komma påverka verksamheten betydligt.

Kollektivtrafiknämnden

Verksamhet

Nämnden har under de senaste åren arbetat med mål som syftat till att öka resandet inom den tillköpstrafik som nämnden själva finansierar, och mycket av det prioriterade arbetet har handlat om informationsinsatser och deltagande i externa sammanhang. 2016 påbörjades arbetet med att prioritera det interna arbetet med rutiner och arbetssätt, vilket i förlängningen ska gagna kommuninvånare och uppdragsgivare i form av ökad tillgänglighet och förbättrad service. För 2017 är nämndens prioriterade mål därmed "En likartad service, av god kvalitet, till uppdragsgivare och kommuninvånare". Målet ska uppnås genom översyn av styrdokument och framtagande av rutiner och arbetssätt med syfte att förenkla och få en mer likartad service. Interna informationsträffar med uppdragsgivande verksamhet ska genomföras för diskussion om förväntningar och samverkansformer. Nämndens uppdrag och den service som kollektivtrafikkontoret erbjuder ska synliggöras i kommunerna.

Ekonomi

Trafikkostnaden för Tibro kommun utgörs av färdtjänst och riksferietjänst för personer som är folkbokförda i kommunen samt den kollektivtrafik som nämnden avtalat om.

Budget 2017 innehåller, i likhet med föregående år, utrymme för ökat resande inom Flextrafiken och 75+. Förhoppningen är att fler

| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|----------------------------------|---------------|
| Budget 2016 | 3 175 |
| Lön- och prisutveckling (+3,2 %) | 102 |
| Flytt mellan nämnder | 35 |
| Avrundning | 13 |
| Budget 2017 | 3 325 |

| Byggnads- och trafiknämnd Nettokostnader, Tkr | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|--|-----------------|----------------|----------------|
| Nämnd | 372 | 263 | 290 |
| Fysisk detaljplanering | 2 285 | 2 183 | 2 385 |
| Byggverksamhet myndighet | -676 | -570 | -650 |
| MÖS | 1 273 | 1 299 | 1 300 |
| Summa | 3 254 | 3 175 | 3 325 |

Ekonomi

Budgeten bygger på ett oförändrat antal bygglov under 2017. Stads- och planarkitektfunktionen kan komma att bli dyrare än befintlig lösning. Förvaltningen anses även behöva mer medel om tillsynen ska öka.

| Budgetram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|---------------------------------|---------------|
| Budget 2016 | 1 600 |
| Lön- och prisutveckling (3,2 %) | 51 |
| Flytt mellan nämnder | -35 |
| Avrundning | 9 |
| Budget 2017 | 1 625 |

| Kollektivtrafik Nettokostnader, Tkr | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|--|-----------------|----------------|----------------|
| Administration | 491 | 597 | 589 |
| Trafik | 769 | 1 003 | 1 036 |
| Summa | 1 260 | 1 600 | 1 625 |

resor ska genomföras i allmänna trafikformer, och att behovet av individuellt anpassade färdtjänstresor ska minska generellt sett. Resandeutvecklingen inom färdtjänsten är dock behovsstyrd, vilket är en osäkerhetsfaktor eftersom enskilda personers resande kan påverka kostnadsutvecklingen. Sammantaget görs en lägre uppräknings av trafik kostnaderna än den årliga indexuppräknings som sker av Västrafiks trafikavtal.

Samhällsbyggnadsnämnden – skattefinansierad verksamhet

Verksamhet

Samhällsbyggnadsnämnden har vid budgetens upprättande ännu ej fastställt verksamhetens mål för 2017. De verksamhetsmål som ras i nuläget är framtagandet av en underhållsplan för hela eller delar av fastighetsbeståndet samt upprättandet av en kostpolicy.

Rekryteringen av personal kommer fortsatt att vara i fokus de kommande åren. Ett samverkansprojekt avseende traineejobb inom nämndens verksamhetsområde kommer att inledas 2017.

Tibro, Skövde och Mariestad deltar i detta intressanta projekt i syfte att locka svårrekryterade ingenjörer och motsvarande till offentliga jobb och förhoppningsvis också till Tibro kommun.

Miljömässigt är 2017 det första året där olja inte används för uppvärmning av kommunens lokaler. All el som kommunen använder är vattenkraftproducerad. Nämnden kommer även under 2017 att jobba med energibesparingar.

Ekonomi

| Samhällsbyggnadsnämnden skattefinansierad verksamhet <i>Nettokostnader, Tkr</i> | Bokslut 2015 | Budget 2016 | Budget 2017 |
|---|---------------|---------------|---------------|
| Gemensamt | 8 598 | 9 470 | 10 091 |
| Gata och park | 9 393 | 9 571 | 9 058 |
| Fastigheter | -1 507 | -2 666 | -349 |
| Bostadsanpassning | 1 179 | 1 100 | 0 |
| Kapitaltjänst | 20 661 | 17 300 | 16 500 |
| Kostenheten | -44 | 0 | 0 |
| Summa | 38 280 | 34 775 | 35 300 |

Budgeten har räknats upp med 3,2 %. Nämnden har inte gjort några omfördelningar mellan verksamheterna.

Från år 2017 återgår ansvaret för bostadsanpassning till socialnämnden. 1,1 mnkr har därför överförts från samhällsbyggnadsnämnden till socialnämnden.

Arbetet med komponentredovisning fortskrider och ytterligare 0,8 mnkr avseende asfaltering har överförts från drift- till investeringsbudgeten 2017. 2017 satsar kommunen ytterligare 2,5 mnkr på asfaltsunderhållet. Det innebär att det totalt finns 3,3 mnkr avsatta för asfalteringsarbeten i investeringsbudgeten. Med denna budgetnivå uppnår kommunen ett beläggningsunderhåll som är långsiktigt hållbart.

Nämnden har erhållit kompensation med 600 tkr för ändrade hyresförhållanden gällande Inredia.

| Budgettram 2017 – Härledning | Belopp Tkr |
|--|---------------|
| Budget 2016 | 34 775 |
| Lön- och prisutveckling (+3,2 %) | 560 |
| Engångsanslag sommarcykelväg | 200 |
| Tillskott Inredia | 600 |
| Överföring från drift till investering | -800 |
| Interna justeringar/flytt mellan nämnder | 1 421 |
| Justering internränta | -1 495 |
| Avrundning | 39 |
| Budget 2016 | 35 300 |

Samhällsbyggnadsnämnden – avgiftsfinansierad verksamhet



Under 2017 ska en ny avloppsledning grävas ner från Söroset till Kylvanäs, så att sommarstugeområdet Söroset ansluts till det kommunala avloppsledningsnätet. Under senare delen av 2016 återupptogs projekteringen av denna ledning. Foto: Jacob Ingelsson

Verksamhet

Vatten och avlopp

VA-verksamheten har låga taxor men har ändå kunnat reinvestera och sköta underhållet planenligt. Eftersom stora delar av ledningsnätet byggdes för 50 år sedan behöver verksamheten även framöver fokusera på drift och underhåll av ledningar och maskinutrustning.

Förfrågningarna om anslutning till det kommunala VA-nätet fortsätter och förväntas fortsätta tills dess att landsbygden har inventerats klart av Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS. I nuläget har MÖS inventerat de enskilda avloppen i norra och östra delen av Tibro. Det är ett fortsatt hårt tryck på VA-verksamheten och tillfälliga resursförstärkningar kommer troligen att behövas. Samarbetet och samverkan inom HjoTiborg fortsätter och kan komma att utökas i framtiden.

Fjärrvärme

Under 2017 planeras kommunens nya äldreboende, Bonargården, kvarteret Örnen att anslutas till fjärrvärmenätet. I nuläget är i stort alla större kommunala fastigheter anslutna till det bioeldade värmeverket.

Kommunen köper värme från Neova och levererar värme till kunder i kommunens egna fjärrvärmenät. Kapaciteten i Neovas verk och på ledningsnätet är i det närmaste nådd, vilket innebär att endast enstaka fastigheter kommer att kunna anslutas under de närmaste åren.

Ekonomi

På grund av sänkt internränta minskar verksamhetens räntekostnader för 2017. Detta bidrar till att VA-taxan i nuläget kan hållas på kvar på en låg nivå. Behovet och möjligheten att ansluta enskilda avlopp till kommunens ledningsnät kommer troligtvis på sikt medföra en successiv höjning av VA-taxan. Tibro kommun har en av Sveriges lägsta taxor och bedömningen är att avgiften kommer att vara fortsatt låg relativt riket trots en höjning de kommande åren.

Fjärrvärmeförbrukningen ändras månadsvis efter bränsleindex.

Ekonomi

Resultatbudget

| Resultatposter, belopp i Tkr | Budget 2016 | Budget 2017 | Budget 2018 | Budget 2019 |
|---|--------------------|--------------------|--------------------|--------------------|
| Verksamhetens intäkter | 205 925 | 230 000 | 234 600 | 239 300 |
| Verksamhetens kostnader | -754 600 | -827 425 | -843 225 | -860 700 |
| Avskrivningar | -17 150 | -18 875 | -20 000 | -20 000 |
| Verksamhetens nettokostnader | -565 825 | -616 300 | -628 625 | -641 400 |
| Skatteintäkter | 418 125 | 435 000 | 452 425 | 469 625 |
| Generella statsbidrag och utjämning | 155 200 | 182 850 | 180 050 | 178 125 |
| Resultat före finansiella poster | 7 500 | 1 550 | 3 850 | 6 350 |
| Finansiella intäkter | 5 000 | 10 650 | 11 000 | 11 350 |
| Finansiella kostnader | -500 | -1 350 | -1 850 | -2 700 |
| Årets resultat | 12 000 | 10 850 | 13 000 | 15 000 |

Balansbudget

| Balansposter, belopp i Tkr | Budget 2017 | Budget 2018 | Budget 2019 |
|--|----------------|----------------|----------------|
| Anläggningstillgångar | | | |
| Immateriella anläggningstillgångar | | | |
| Materiella anläggningstillgångar | 321 975 | 356 975 | 481 975 |
| Finansiella anläggningstillgångar | 12 200 | 12 200 | 12 200 |
| Summa anläggningstillgångar | 334 175 | 369 175 | 494 175 |
| Omsättningstillgångar | | | |
| Exploateringsmark | 16 500 | 16 500 | 16 500 |
| Förråd m m. | 200 | 200 | 200 |
| Fordringar | 63 450 | 63 450 | 63 450 |
| Kortfristiga placeringar | 218 000 | 226 000 | 234 000 |
| Kassa och bank | 5 000 | 5 000 | 5 000 |
| Summa omsättningstillgångar | 303 150 | 311 150 | 319 150 |
| Summa tillgångar | 637 325 | 680 325 | 813 325 |
| Eget kapital, avsättningar och skulder | | | |
| Eget kapital | 426 500 | 439 500 | 454 500 |
| varav årets resultat | 10 850 | 13 000 | 15 000 |
| Avsättningar | | | |
| Avsättningar till pensioner | 6 000 | 6 000 | 6 000 |
| Övriga avsättningar | 7 050 | 0 | 0 |
| Summa avsättningar | 13 050 | 6 000 | 6 000 |
| Skulder | | | |
| Långfristiga skulder | 32 775 | 69 825 | 187 275 |
| Kortfristiga skulder | 165 000 | 165 000 | 165 000 |
| Summa skulder | 197 775 | 234 825 | 352 275 |
| Summa eget kapital, avsättningar och skulder | 637 325 | 680 325 | 813 325 |
| Ansvarsförbindelse pensioner inkl. löneskatt (Enligt prognos KPA dec 2015) | 240 950 | 240 125 | 239 025 |

Kassaflödesbudget

| Kassaflödesbelopp i Tkr | Budget 2017 | Budget 2018 | Budget 2019 |
|--|----------------|----------------|-----------------|
| DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN | | | |
| Årets resultat | 10 850 | 13 000 | 15 000 |
| Justering för ej likviditetspåverkande poster | 18 875 | 20 000 | 20 000 |
| Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital | 29 725 | 33 000 | 35 000 |
| Ökning/minskning av kortfristiga fordringar | 0 | 0 | 0 |
| Ökning/minskning av kortfristiga placeringar | -8 000 | -8 000 | -8 000 |
| Ökning/minskning av förråd och varulager | 0 | 0 | 0 |
| Ökning/minskning av kortfristiga skulder | 0 | 0 | 0 |
| Kassaflöde från den löpande verksamheten | 21 725 | 25 000 | 27 000 |
| INVESTERINGSVERKSAMHETEN | | | |
| Investering i materiella anläggningstillgångar | -50 000 | -55 000 | -145 000 |
| Försäljning av materiella anläggningstillgångar | 0 | 0 | 0 |
| Investering i finansiella anläggningstillgångar | 0 | 0 | 0 |
| Försäljning av finansiella anläggningstillgångar | 0 | 0 | 0 |
| Kassaflöde från investeringsverksamheten | -50 000 | -55 000 | -145 000 |
| FINANSIERINGSVERKSAMHETEN | | | |
| Nyupptagna lån | 28 275 | 37 050 | 118 000 |
| Amortering av långfristiga skulder | 0 | 0 | 0 |
| Ökning/minskning av långfristiga fordringar | 0 | 0 | 0 |
| Minskning av avsättningar, pga utbetalningar | 0 | -7 050 | 0 |
| Kassaflöde från finansieringsverksamheten | 28 275 | 30 000 | 118 000 |
| Årets kassaflöde | 0 | 0 | 0 |
| Likvida medel vid årets början | 5 000 | 5 000 | 5 000 |
| Likvida medel vid årets slut | 5 000 | 5 000 | 5 000 |

Driftbudget

| Verksamhet, belopp i Tkr | Budget 2016 | Budget 2017 | Förändring |
|---|-----------------|-----------------|----------------|
| Kommunfullmäktige | -2 650 | -2 735 | -85 |
| Kommunstyrelsen | -39 900 | -49 690 | -9 790 |
| Barn- och utbildningsnämnden | -248 550 | -282 375 | -33 825 |
| Byggnads- och trafiknämnden | -3 175 | -3 325 | -150 |
| Kultur- och fritidsnämnden | -21 625 | -22 550 | -925 |
| Samhällsbyggnadsnämnden | -34 775 | -35 300 | -525 |
| Socialnämnden | -215 225 | -221 800 | -6 675 |
| Kollektivtrafiknämnden | -1 600 | -1 625 | -25 |
| Summa nämndsverksamhet | -567 500 | -619 400 | -51 900 |
| Finansförvaltningen | 1 675 | 3 100 | 1 425 |
| <i>varav PO-pålägg</i> | 35 100 | 39 000 | |
| <i>varav pensionskostnader</i> | -35 500 | -37 000 | |
| <i>varav semesterlöneskultsförändring</i> | -1 000 | -1 250 | |
| <i>varav förändring upplupna löner</i> | -500 | -500 | |
| <i>varav internränta</i> | 6 540 | 4 825 | |
| <i>varav övrigt</i> | -2 965 | -1 965 | |
| | | | |
| Summa verksamhet | -565 825 | -616 300 | -50 475 |
| Skatteintäkter och generella statsbidrag | 573 325 | 617 850 | 44 525 |
| Finansnetto | 4 500 | 9 300 | 4 800 |
| Årets resultat | 12 000 | 10 850 | -1 150 |

Nämndernas budgetramar kommer under 2017 justeras gällande kostnader för IT-tjänster.

Investeringsbudget

| Investeringsprojekt, belopp i Tkr | Nämnd | 2017 | 2018 | 2019 |
|--|-------|---------------|---------------|----------------|
| Skattefinansierad verksamhet – mindre projekt | | | | |
| Centrummiljö Allétorget | SBN | 6 000 | | |
| Cirkulationsplats, väg 49-väg 201 | SBN | 5 000 | | |
| Mark/cykelväg Karlsborgsbanan | SBN | 5 000 | | |
| Fastigheter, planerat underhåll | SBN | 3 500 | 3 500 | 3 500 |
| Asfaltering från driftredovisning | SBN | 3 300 | 3 500 | 3 500 |
| Gata/park | SBN | 2 000 | 2 000 | 2 000 |
| Gestaltningprogram | SBN | 1 500 | 1 500 | 1 500 |
| Bråbacka asfaltstopning m.m. | SBN | 1 200 | 500 | 500 |
| Cirkulationsplats, Häggetorpsleden/ Bangatan/Ö. Långgatan | SBN | 1 050 | | |
| Exploatering | SBN | 1 000 | | |
| Stenbron Brostigen | SBN | 1 000 | | |
| Renovering broar | SBN | 600 | 300 | 300 |
| Bråbacka utbyggnad hamn | SBN | 500 | | |
| Ishall/Sportpark | KFN | 400 | | |
| Fritidsområden/badplatser | KFN | 400 | | |
| Underhåll Balteryd | KFN | 400 | 400 | 400 |
| Bibliotek Skaraborg | KFN | 100 | | |
| BUN inventarier | BUN | 800 | 800 | 800 |
| SN inventarier | SN | 500 | 500 | 500 |
| SN inventarier, nytt boende kvarteret Örnen | SN | 2 500 | | |
| Mini-zoo | KS | 1 750 | | |
| Scen Ånaplan | KS | 500 | | |
| KS till förfogande | KS | 700 | 7 700 | 7 700 |
| Summa – mindre projekt | | 39 500 | 21 500 | 21 500 |
| Skattefinansierad verksamhet – större projekt | | | | |
| Nybyggnation F-6-skola (2017-2020) | KS | 7 000 | 30 000 | 120 000 |
| Summa – större projekt | | 7 000 | 30 000 | 120 000 |
| Avgiftsfinansierad verksamhet: | | | | |
| VA-verksamhet | SBN | 3 500 | 3 500 | 3 500 |
| Summa – avgiftsfinansierad verksamhet | | 3 500 | 3 500 | 3 500 |
| Summa investeringar | | 50 000 | 55 000 | 145 000 |

2017 års investeringsbudget uppgår till 50 mnkr. I arbetet med investeringsbudgeten har tre typer av investeringar skiljts ut: Större och mindre skattefinansierade investeringar samt avgiftsfinansierade investeringar.

Projektet gällande nya skollokaler löper vidare under 2017–2020 och kostnaden beräknas uppgå till totalt 205 mnkr. I början av 2017 kommer ett funktions- och lokalprogram för kommunens nya F-6-skola färdigställas. Funktionsprogrammet innehåller funktionskrav för skolan medan lokalprogrammet är en specifikation över rum och uppskattad storlek. Båda dokumenten utgör underlag för arkitekten att arbeta vidare med vid utformningen av skolan. Större delen av året kommer sedan att gå åt till projektering. Beroende på val av entreprenadform så kan det även bli aktuellt med upphandling av byggentreprenör.

I oktober 2017 kommer den nya förskolan Snickarvallen tas i bruk. Förskolan beräknas kosta 35 mnkr och kommer att inrymma sex avdelningar. Budgetmedel kommer att överföras från 2016 års investeringsbudget. Med anledning av förskolebyggnationen anläggs en cirkulationsplats vid Häggetorpsleden, Bangatan och Östra Långgatan, som är kostnadsberäknad till 1,1 mnkr.

Kommunfullmäktige fattade 2016 beslut om att utveckla kommunens främsta besöksmål, Mini-Zoo. Totalt avsattes 4,3 mnkr 2016–2017. Projektet handlar både om förbättrad djurhållning och om att utveckla Mini-Zoo som besöksmål med en ny entré, bord och bänkar, belysning, toaletter, skyltar med mera.

Stenbron över Tidan fyller 100 år 2017 och 1,0 mnkr har avsatts till förbättringar. En arkitekt har tittat på hur bron kan få en mer tilltalande utformning. Bland annat kommer den förses med ny belysning och ett nytt räcke för att säkra passagen. Vidare kommer stenarna vid ån att rättas till och nya sittplatser kommer iordningsställas.

Arbetet med cirkulationsplatsen mellan väg 49 och väg 201/Fågelviksleden fortsätter. I budgeten finns 5,0 mnkr avsatta för medfinansiering av Trafikverkets byggnation av denna cirkulationsplats. Kommunen har ännu inte fått definitivt besked om tid för byggnation av Trafikverket. Enligt avtal mellan kommunen och Trafikverket ska cirkulationsplatsen vara klar senast 2018.

Tibro kommuns arbete med gestaltningsprogrammet fortsätter under 2017 med en försköning av Allétorget. Torget ska förnyas med mer plattor, nya träd och sittgrupper. Parkeringsplatserna kommer att göras bredare så det blir enklare att parkera. Gallerians utgång ska få ett gångstråk ut till mittenparkeringarna och trafiken kommer att enkelriktas.

I 2017 års investeringsbudget är 2,7 mnkr avsatta för exploatering av Bråbacka, Häggetorp samt kvarteret Tallen.

Under 2016 har förhandlingar påbörjats med Banverket gällande ett eventuellt övertagande av marken utmed gamla Karlsborgsbanans sträckning. I budget har 5,0 mnkr avsatts men slutliga kostnader för markköp och anläggning av cykelbana är ännu ej kända.

På grund av att kommunen successivt övergår till nya redovisningsregler gällande komponentredovisning överförs 3,3 mnkr för asfaltering från driftbudgeten till investeringsbudgeten. Dessa medel kommer främst att användas till lagningsarbeten.

För kommunens avgiftsfinansierade verksamheter finns 3,5 mnkr avsatta i budget 2017. Inom VA-verksamheten planeras det fortsatta arbetet med att ansluta fastigheter utanför Tibro tätort. Anslutningarna vid området Söroset påbörjades vintern 2016 och beräknas vara klara till sommaren 2017. Under 2017 påbörjas anslutningar i Storängen Fröstorps och detta arbete fortsätter 2018 i Brobolet och 2019 Anderstorp.

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se